

L'Atzar i el Càlcul

Si la temàtica d'avui haig de versar-la sobre aquests dos mots, caldrà pla bé que n'espavili la mandra adormida dins la meua matèria gris. Gramàticalment, ambdós es miren de reüll, per considerar-se d'invertit significat però pràcticament sovint contrariant la seva disparitat, fan causa comú i produeixen un mateix resultat. Dos amics íntims, es troben situats i cada u pel seu compte, a un extrem d'aquests dos pols oposats. Analitzats els seus quotidians moviments i malgrat la seva contraposada diversitat, cap d'ells va malament ni marxa per camí esgarriat. Un d'aquests, l'amic «Manenti», home de pensades mesurades i que quan es mou ho fa cavalcant sobre idees calculades, compa-regué a casa i es despenjà de la següent manera. «Tu que gaudeixes cavil·lant i malverses el temps no pensant res, voldria que m'aclaris-sis perquè una sortida meua d'ahir feta amb tota premeditació d'itinerari a seguir i regulació de temps per cada cosa, una imprevista sobtada circumstància, no solament em desfeu el programa traçat, sinó que m'el capgirà totalment i contràriament a lo que jo esperava, vaig passar un dia estupend saturat tot ell d'enjogassades engrunes de faisó inesborrables». Bé home, calma't, afluixa la franquesa i explica't. «Doncs escolta'm i aguanta't. Surto de casa, prenc el cotxe de línia i amb quatre idees precisades, pujo al Pertús. A l'atravessar el carrer llarg i quan ja n'havia esquitllat el mig, d'un «Renault» que baixava, s'obre una porta, surt un braç, m'engrapona amb la mà l'espatlla i em fica a dins...». Un rapte «Manenti»! Gairebé; però no t'esveris que jo prosseguiré. Ja assegut, anava a protestar, quan em trobo que els protagonistes eren tres cares conegudes i considerades per mi, com entranyables bons amics. Aviat l'expressió riallera dels seus rostres, fongué l'impressió d'esglai que manifestava el meu. Després d'haver dit que no hi havia dret i al volguer reiterar que s'em privava de realitzar unes obligacions d'antuvi fixades, l'Enric que era qui conduïa i autor guionista de l'entremaliadura, em tallà la peroració diguent-me: —Tu

aquí al Pertús, avui no hi has de fer res i si t'ho puguis tenir-hi quelcom a resoldre, ja tornaràs un altre dia. Ara, segueix-nos, no preguntis, observa i veuràs com no t'en penediràs. Jo encara botzinant vaig replicar: ni que fossi ho un «comando de la E.T.A.!». Això succeïa a les deu del matí i em retornaren al meu domicili d'Agullana a les nou del vespre, després d'haver passat una jornada pletòrica de sorpreses agradables de condició inoblidables. Ara que ja t'he narrat el començament de la història d'un fet viscut personalment, voldria que tú, amb la teua clarividència filosòfica de via estreta, m'expliquessis el perquè una manera de ser innata en mí, assentada en la pròpia natural convicció i contrariada després, em produeix unes hores immillorables de saludable alegria. Mira «Manenti», malgrat ignorar si em prens el pèl o m'ensabones, et diré que l'home quan neix, ja porta en ell mateix uns principis que Déu l'hi ha donat. A nosaltres no ens és dable jutjar ni tampoc podem assegurar si en aquest immens oceà agitat de la vida, va més encertat l'individu que navega amb brúixola cronometrada o bé aquell altre que quan es mou, instintivament, ho fa sempre çapejant el temporal a la deriva. A fi de comptes convindrà en mí, entenguent que ambdós, es troven pendents del definitiu caprici guardat en les alforges de l'inescrutable destí. A aquest sí que l'hem de valorar i sospesar-lo, puix tombant a dreta o prenguent l'esquerra, sovint fa convergir el voler humà, dintre una mateixa calamitat o benaurança. Els homes —generalment una mica creguts— a vegades agosarats, ens sembla que podem canviar el curs del món i aquest, desfont les nostres pretensions, sempre segueix la seva trajectòria. Tot aquest «rotllo» que m'has endossat potser respongui a la pura veritat, però encara no m'has dit d'una manera concisa, com haig de digerir jo una anada planejada en el sentit d'acomplir un deure al Pertús, dinar a La Jonquera, visitar més tard el seu cementiri, acabant rematant la tarda amb una xerrada amical dintre una masoveria al peu de la carretera i quan

ja el meu pensament —potser un xic infantil— es complavia ensalivant feliç les mentades quatre seqüències, apareixen com per art d'encantament en el primer quadre escènic, els maquiavèlics Enric, Manel i «Jules», quins personatges em transformen talmat el repertori, que encara avui, ni amb carregades dossis de bicarbonat, no he paït. En lloc del meu somni reposat, tranquil i poètic que just acabo d'esbossar-te, et diré que acatant ordres, el «Renault» lliscà ruta avall, trencà a Hostalets, pujà cap a Llers arribant prop de Terrades i retornant després sobre els quilòmetres fets, creuarem la general per a quedar-nos a Rabós d'Empordà. Aquí fou a on dinarem. Després de ser ben atesos per els joves simpàtics propietaris de l'única casa de menjars que hi ha i paladejant encara el suculent tiberi que ens fou servit —remollat sovint amb aquell vi negre tan pastós i de bon «bouquet», reemprenguer-em la marxa. Sobre les cinc de la tarda, atravesar-em Vilajuïga i el cotxe començà la pujada conduent a l'impressionant monument de Sant Pere de Roda. La tarda quieta i clara, ens permeté meravellar-nos davant la gegantina història que teníem enfront, enclavada en un paisatge quina panoràmica de cel, mar i terra mancomunades, d'una real fantasia insuperable, corprengué una vegada més, la nostra fàcil sensibilitat. I com deia abans, em retornaven al poble a les acaballes de la tarda. Has acabat? Doncs bé, amic «Manenti», això vol dir que l'atzar i el càlcul, malgrat el diccionari pugui definir els dos mots com a contraposats, sovint la realitat —com ara en el cas teu— els converteix en sinònims, produïnt els seus efectes uns semblants resultats, per la casual interposada màgia de l'insondable destí. Cada dia surt el sol, neixen infants, riu la joventut i mor algú. En el demés, ens pensem que hi intervenim, però és el destí qui guiat pel voler de Déu, cuida d'arranjar-ho o espatllar-ho tot. De nosaltres, ni en fa cas i segurament s'en fum.

Florenci RIMALLÓ

Lo que se publica...

INFORMACION ECONOMICA Y FINANCIERA

Esta publicación mensual, editada por el Banco de Gerona, continúa los estudios sobre aproximación económica a las comarcas gerundenses.

En el número de agosto, que acaba de aparecer, le toca el turno a nuestra comarca del Alto Ampurdán.

Sus apartados sobre estructura demográfica y urbana; Sector primario (estructuras, problemas y perspectivas); Sector industrial;

Sector terciario; Infraestructura comarcal y conclusiones; son de gran interés por la cantidad de datos aportados. Completan el estudio varios mapas de la comarca para situar la demografía, las zonas agrícola e industrial, y las vías de comunicación, acompañados de cuadros estadísticos referidos a los apartados del estudio.

En el personaje del mes, publica una interesante entrevista con el Presidente de la Comunidad Turística de la Costa Brava, don Eugenio Llós Pagés, en la que expresa

su opinión sobre lo que debe ser la Comunidad, para que sus objetivos resulten eficientes y beneficiosos para toda la Costa Brava.

También publica un comentario sobre el turismo y las comunicaciones de las comarcas interiores, es decir: Garrotxa, Ripollès y Cerdanya, que demuestra que aquellas comarcas tienen buenas perspectivas de futuro en cuanto mejore las comunicaciones.

EL CAMPO

Boletín de información agraria, editado por el Banco de Bilbao, en

su número 50, contiene un interesante sumario del que destacamos los estudios sobre Cooperativismo, la Cooperación agrícola en la C.E.E., Proyecto de sociedad cooperativa europea.

Otro comentario sobre el comercio exterior agrícola y la coyuntura agraria en estos últimos meses, tanto en el aspecto nacional como en el internacional.

Un sumario lleno de interés en relación con el campo español.